

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 5Csp/78/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620201902
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8620201902.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcov 1./ O. G., nar.XX.XX.XXXX, bytom N. č.XX, XXX XX G. A. a 2./ O. G., nar.XX.XX.XXXX, bytom N. č.XX, XXX XX G. A. právne zastúpených JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sovietskych hrdinov č.163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému Y. SA, so sídlom A. de la C. N., avenue C. XX, S.-d' V. Y. XXX XX, T. republika, zapísaný v obchodnom registri P. súdu v U. pod číslom XXX XXX XXX, na území Slovenskej republiky konajúceho prostredníctvom organizačnej zložky Y. SA, pobočka zahraničnej banky, U. XX, XXX XX N.-mestská časť Z. O., L.:50 XXX XXX zastúpeného URBÁNI & Partners s.r.o., so sídlom Skuteckého 17, 974 01 Banská Bystrica, IČO: XX XXX XXX o zaplatenie primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 1.332,06 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom sumu 800,-eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu žalobcov z a m i e t a .

III. Žalobcovia m a j ú n á r o k na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 02.11.2020 domáhali, aby súd žalovanému uložil povinnosť titulom primeraného finančného zadost'učinenia zaplatiť im sumu 1.332,06 eur a nahradiť im trovy konania.

-2-

5Csp/78/2020

2. Svoju žalobu odôvodňovali tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp.zn.6C/26/2014 o zaplatenie 1.332,06 eur s príslušenstvom boli ako žalovaní v postavení spotrebiteľov úspešní, čo vyplýva z rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa XX.XX.XXXX, ktorý právoplatnosť nadobudol dňa 10.11.2017. V žalobe citovali časti rozhodnutia zo základného konania a poukazujúc na § 3 ods.5 veta tretia zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a § 4 ods.2 písm. b/ zák. č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa tvrdili, že ako spotrebiteľia uplatňujú si satisfakciu za porušenie svojich spotrebiteľských práv ktoré museli brániť v základnom konaní. Tvrdiac, že primerané finančné zadost'učinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň aj funkciu relutárnu uviedli, že hypotéza právnej normy je splnená, lebo sú spotrebiteľmi ktorí úspešne uplatnili porušenie svojich práv na súde, preto požadujú primerané finančné zadost'učinenie vo výške

1.332,06 eur, ktorú odôvodnili tým, že ide o sumu, o ktorú sa žalovaný chcel na ich úkor bezdôvodne obohatiť.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobcovia v žalobe označili rozsudok Okresného súdu Svidník zo dňa 17.08.2017 sp.zn.6C/26/2014.

4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Vzniesol námietku premlčania, ktorú odôvodnil tým, že žalobcovia sa o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a o tom, kto zaň zodpovedá nepochybne dozvedeli už na základe rozhodnutia Okresného súdu Svidník č.k.6C/26/2014-69 zo dňa 08.09.2015, ktorým súd zamietol jeho žalobu v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, pričom po zrušení tohto rozsudku odvolacím súdom na základe jeho odvolania súd prvej inštancie následne opäť zamietol jeho žalobu rozsudkom zo dňa 17.08.2017. Podľa názoru žalovaného je plynutie premlčacej doby potrebné počítať už od tohto okamihu a preto žaloba bola dňa 02.11.2020 podaná oneskorene. Uviedol, že hoci napriek rozdielnemu právnomu názoru musí akceptovať rozsudok Okresného súdu Svidník zo dňa 17.08.2017, nárok žalobcov napriek tomu popiera čo do dôvodu. Porušenie práva alebo nespĺnenie povinnosti dodávateľom musí byť podľa neho spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi a zároveň musí byť naplnená ďalšia podmienka stanovená zákonom, a to že spotrebiteľ si svoje práva úspešne uplatnil na súde. Podľa žalovaného rozhodnutím súdu bola jeho žaloba proti žalovaným zamietnutá, ale ani okresný súd, ani krajský súd vo výrokovej časti svojich rozhodnutí nevyslovili či už neprijateľnosť niektorej zo zmluvných podmienok alebo bezúročnosť a bezpoplatkovosť revolvingového veru s poukazom na § 298 Civilného sporového poriadku, bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru súd konštatoval len v odôvodnení, nie vo výroku. Ak nebola vo výroku vyslovená neplatnosť niektorej zmluvnej podmienky ani vyslovená bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, nie je podľa žalovaného naplnený predpoklad v zmysle § 3 ods.5 zákona č.250/2007 Z.z. Žalobcovia tiež podľa neho nepreukázali vznik alebo riziko ujmy, keďže žaloba bola zamietnutá, danú sumu mu neuhradili a on sa tak neobohatil. Už vyhlásenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je podľa žalovaného dostatočnou a primeranou sankciou, navyše výška žiadaného finančného zadosťučinenia nie je primeraná. Žalobcovia nepreukázali, žeby došlo k jeho bezdôvodnému obohateniu a už vôbec nie jeho úmysel obohatiť sa. Poukázal na rozhodnutia krajských súdov, ktoré za primerané finančné zadosťučinenie určili sumy 50,-eur, 300,-eur a 500,-eur. Tvrdil, že z ustálenej judikatúry je zrejmé, že súdy vo svojej rozhodovacej praxi priznávajú primerané finančné zadosťučinenie v podstatne nižších výškach, než si od neho nárokujú žalobcovia a nimi uplatňované zadosťučinenie nezodpovedá kritériám určovania jeho výšky, je neprimerane vysoké a nezodpovedajúce porušenej povinnosti žalovaným. Jeho výšku ani nepreukázali. Žiadal žalobu zamietnuť.

-3-

5Csp/78/2020

5. Žalobcovia v replike poukázali na to, že z rozsudku v základnej veci je jasne deklarované, že v právnom vzťahu založenom Zmluvou o revolvingovom úvere č.XXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX došlo k viacerým porušeniam noriem spotrebiteľského práva, a to k neuvedeniu obligatórnych zmluvných náležitostí vyžadovaných zákonom o spotrebiteľských úveroch, pričom poukázali na bod 27 odôvodnenia rozsudku. Je tak podľa nich zrejmé, že na súde úspešne uplatnili porušenie svojich práv a povinnosti žalovaného ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a zákonom o spotrebiteľských úveroch, čím naplnili hypotézu právnej normy. Uviedli, že nakoľko žalobu v základnom konaní podal žalovaný, ktorý sa domáhal úplne iného nároku ako je určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, nebola daná v zmysle § 298 CSP povinnosť súdu uviesť ex offo vo výroku rozsudku určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti a ani § 3 ods.5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje aby vo výroku rozsudku bolo obsiahnuté porušenie konkrétneho ustanovenia. K tvrdeniam žalovaného o neexistencii ujmy a jej hrozby žalobcovia uviedli, že pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie je postačujúca už samotná hrozba ujmy (spôsobilosť prívodiť ujmu) a tu išlo o reálnu hrozbu ujmy, keďže žalovaný sa na ich úkor bezdôvodne obohatil a cestou súdu chcel svoje bezdôvodné obohatenie ešte zvýšiť. Výsledok základného konania a zamietnutie žaloby nemožno podľa žalobcov považovať za satisfakciu, inak by bola popretá samotná podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý má mať sankčný a odradzujúci charakter. Žalobcovia uviedli, že námietka premlčania vznesená žalovaným je nedôvodná, lebo úspešne si na súde uplatnili porušenie práva až nadobudnutím právoplatnosti rozsudku v základnom konaní a až vtedy im začala plynúť premlčacia doba a keďže rozsudok nadobudlo právoplatnosť dňa 10.11.2017 a žalobu na súd doručili dňa 02.11.2020, teda menej ako 3 roky od právoplatnosti, ich nárok nie je premlčaný. Poukázali v tejto súvislosti na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k.2Co/137/2016-71. Uplatnenú výšku finančného zadosťučinenia označili vzhľadom

na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami za adekvátnu, zodpovedajúcu svojmu účelu, ktorým je satisfakcia, nie kompenzácia, navyše prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli podľa nich neporovnateľne prísnejšie. Skutočnosť, že čelili pohľadávke žalovaného v sume 1.332,06 eur s príslušenstvom v nich reálne vyvolala stresové situácie a psychické vypätie, ujma nebola tu len v akademickvej rovine, ale došlo k zásahu do ich majetkovej sféry, pričom zväčšenie rozsahu ujmy bolo sanované len aktívnou procesnou obranou v konaní, čím bol narušený ich bežný život. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného k svojim pochybeniam je podľa nich uplatnená suma nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka, lebo zadosťučinenie len v symbolickej výške nemôže naplniť svoje funkcie. Poukázali na viaceré súdne rozhodnutia Krajského súdu v Prešove o priznanom finančnom zadosťučinení ďaleko nad 1.000,-eur a tiež na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.6Cdo/127/2017 o priznanom zadosťučinení 1.194,98 eur, čo predstavovalo 25 násobok poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný. Žiadali žalobe vyhovieť v celom rozsahu.

6. Žalovaný v duplike zotrval na svojej predošlej argumentácii. Tvrdil, že žalobcom nevznikla žiadna ujma, a ani im nehrozila, vznik ani reálnu hrozbu ujmy žalobcovia podľa neho nepreukázali, pričom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.17Co/167/2018. Trval na vznesenej námietke premičania. Názor žalobcov a nimi uvádzaného rozhodnutia Krajského súdu v Prešove označil za prekonaný. Poprel úmysel bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcov, takýto úmysel žalobcovia podľa neho ani nepreukázali, skutočnosť že si v základnom konaní uplatňoval pohľadávku vychádzala z jeho oprávneného nároku z úverovej zmluvy, ktorý mu nebol priznaný pre názor súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ktorý síce akceptuje, ale nestotožňuje sa s ním. Pokiaľ

-4-

5Csp/78/2020

ide o výšku zadosťučinenia, má za to, že v ustálenej súdnej praxi prevládajú rozhodnutia v ktorých súdy priznávajú zadosťučinenie v podstatne nižších výškach. Trval na zamietnutí žaloby.

7. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na ktoré sa napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nedostavil právny zástupca žalovaného. Svoju neúčast' ospravedlnil, ako dôvod uviedol zásadu hospodárnosti konania s tým, že súd má v danom prípade dostatočný skutkový základ, na podklade ktorého môže vo veci rozhodnúť. Žiadal, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Právny zástupca žalobcov navrhol vzhľadom na neúčast' právneho zástupcu žalovaného rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie. Súd, tak ako uviedol na pojednávaní mal za to, že v konkrétnych okolnostiach konkrétnej tu súdnej veci neboli splnené zákonné podmienky (§ 274 písm. b/ CSP) na rozhodnutie sporu rozsudkom pre zmeškanie, preto v súlade s ust. § 180 CSP rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP, otvoril pojednávanie a pristúpil k meritórnemu posúdeniu žalobou uplatneného nároku vzhľadom na stranami predložené vyjadrenia a dôkazy (podporne pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS 233/2019, bod 43 odôvodnenia).

8. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní poukázal na to, že v základnom konaní sp.zn.6C/26/2014 bez zásahu tam žalovaných, teraz žalobcov došlo by k bezdôvodnému obohateniu na strane tu žalovaného, žalobcovia museli vyvinúť aktivitu na svoju obranu, keďže žalovaný tam ako žalobca stále trval na dôvodnosti svojho nároku, ktorému sa museli aktívne brániť. Vo vzťahu k preplatenej sume úveru uviedol, že žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovia nepodali.

9. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a všetkých písomných vyjadrení strán, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcami, keďže vykonanie žiadneho z týchto dôkazov nebolo žalovaným namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a sám žalovaný žiadne dôkazy nenavrhol, oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Svidník zo základného konania sp.zn.6C/26/2014 (§ 295 CSP), pričom zistil tento skutkový stav:

10. Zo spisu Okresného súdu Svidník sp.zn.6C/26/2014 súd zistil, že žalobou podanou na súde dňa 06.02.2014 sa obchodná spoločnosť Y., a.s., so sídlom Z. mýto 1, XXX XX N., L.:XX XXX XXX (ktorej právnym nástupcom na základe cezhraničného zlúčenia sa stal žalovaný, čo v konaní nebolo sporné) domáhala na žalobcoch nárokov zo zmluvy o revolvingovom úvere č.XXXXXXXXXX zo dňa 15.10.2007 ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru do výšky úverového limitu 995,82 eur. V konaní tvrdila, že žalobcovia nesplácali tento úver dohodnutým spôsobom, keď uhradili celkovo len sumu 1.937,11 eur,

čím im vznikol dlh vo výške 1.332,06 eur pozostávajúci z úveru vo výške 996,-eur, úroku za poskytnutie úveru vo výške 286,86 eur, poisťného vo výške 33,04 eur a poplatkov z omeškania so splácaním úveru vo výške 16,20 eur. V rámci príloh k žalobe vo veci 6C/26/2014 predložené boli aj rozhodnutia ÚPSVaR v Bardejove zo dňa 02.10.2006 a zo dňa 29.09.2009 a doklady k príjmom (dávkam) a výdavkom Márie a O. G. (tu žalobcovia) z ktorých je zrejmá ich sociálna situácia v tom čase a to, že išlo (v rokoch 2006 a 2009) o rodinu v hmotnej núdzi. Do konania

6C/26/2014 vstup oznámilo Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľov G.. Po námietke tohto vstupu zo strany vtedy žalobcu a potvrdení uznesenia Okresného súdu Svidník zo dňa 22.05.2014 o tom, že vstup uvedeného

-5-

5Csp/78/2020

združenia do konania ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaných sa pripúšťa zo strany Krajského súdu v Prešove uznesením zo dňa 30.01.2015, súd vo veci konal s týmto združením ako vedľajším účastníkom na ich strane. Združenie tvrdilo, že pre nedodržanie náležitostí zmluvy predpísaných v tom čase účinným zákonom č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je úverová zmluva absolútne neplatná, čím vzniklo len právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo vzťahu ku ktorému vzniklo námietku premlčania.

11. Zo zápisnice z pojednávania konaného dňa 08.09.2015 nachádzajúcej sa na čl.67 spisu sp.zn.6C/26/2014 súd zistil, že na uvedenom pojednávaní boli vypočutí žalobcovia (vtedy ako žalovaní,) ktorí potvrdili, že bol im poskytnutý v roku 2007 revolvingový úver 30.000,-Sk, tento spoločne splácali, splátky sa sťahovali aj z materskej O. G., a spolu zaplatili okolo 50.000,-Sk, čím už zaplatili dosť a viac platiť nechcú. Poukazovali na to, že boli opakovane vyzývaní na zaplatenie dlžnej sumy, ktorá tam bola uvedená stále v inej výške, navštívil ich ohľadom dlhu aj pán zo spoločnosti Kruk. Sumu ktorú od nich žalobca žiadal označili vzhľadom k tomu, čo už vrátili za neprimeranú.

12. O žalobe prvýkrát rozhodnuté bolo rozsudkom zo dňa 08.09.2015, ktorým bola v celom rozsahu zamietnutá z dôvodu, že podľa súdu došlo zo strany veriteľa k účinnému odstúpeniu od úverovej zmluvy listom zo dňa 01.08.2013, čím zmluva bola od začiatku zrušená, každý z účastníkov bol povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal, čím nastúpil režim bezdôvodného obohatenia a keďže čerpaná z úveru bola suma 1.193,64 eur a vrátená bola suma 1.937,11 eur, nie je už žiadne žalovateľné bezdôvodné obohatenie, preto žaloba bola nedôvodná. Po odvolaní spoločnosti Y., a.s. proti predmetnému rozsudku Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 12.01.2017 č.k.12Co/4/2016-103 predmetný rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, nakoľko mal za to, že záver súdu, že odstúpením od zmluvy sa tu zmluva od začiatku zrušila je vzhľadom na stranami dohodnuté zmluvné podmienky, v zmysle ktorých nároky zo zmluvy o úvere vzniknuté pred skončením zmluvy nezanikajú nesprávny.

13. Po opätovnom prejednaní veci tunajší súd o žalobe opätovne rozhodol rozsudkom zo dňa 17.08.2017, č.k.6C/26/2014-135 tak, že žalobu zamietol, žalovaným nepriznal náhradu trov konania a Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. Zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že podľa histórie úverového účtu predloženej žalobcom žalovaní vyčerpali sumu vo výške 1.193,64 eur, vrátili žalobcovi sumu 1.937,11 eur, a keďže úverová zmluva bola podľa názoru súdu pre nedodržanie náležitostí predpísaných zákonom č.258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch- chýbajúce údaje o RPMN, výške, termíne a počte splátok a výške úrokovej sadzby postihnutá sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, niet sumy, ktorú by žalovaní boli povinní vrátiť, nakoľko úver dávno preplatili. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.11.2017.

14. Žalobcovia tu v spore, poukazujúc na vyššie uvedené súdne konanie a rozhodnutie a tvrdiac, že v predmetnom konaní úspešne na súde uplatnili porušenie svojho práva majú za to, že sú naplnené zákonné podmienky pre priznanie im primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods.5 veta tretia zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Výšku požadovaného zadosťučinenia vyvodzujú z výšky sumy, o ktorú boli v základnom konaní žalovaní.

-6-

5Csp/78/2020

15. Súd vychádzajúc z tvrdení strán a výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba žalobcov čo do základu je plne dôvodná a čo do výšky je dôvodná v časti. Žalobcom podľa názoru súdu vzniklo právo na primerané finančné zadosťučinenie, ktoré nie je premlčané a ktoré v okolnostiach tu súdnej veci bolo dôvodné priznať im vo výške 800,- eur, a to z nasledujúcich dôvodov.

16. Podľa § 3 ods.5 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

17. Podľa názoru súdu žalobcom právo na primerané finančné zadosťučinenie proti žalovanému z dôvodu splnenia všetkých zákonných podmienok v zmysle vyššie citovaného § 3 ods.5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa vzniklo.

18. Predloženým rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 17.08.2017, č.k.6C/26/2014-135 žalobcovia preukázali, že v pôvodnom konaní uplatňoval si žalovaný voči nim sumu 1.332,06 eur, a to napriek tomu, že žalobcovia už pred podaním žaloby na reálne im poskytnutú sumu úveru 1.193,64 eur vrátených mali až 1.937,11 eur. Žalovaný teda v situácii už dávno preplateného bezúročného a bezpoplatkového úveru (preplatok bol až 743,47 eur) žiadal od žalobcov ďalších 1.332,06 eur. Teda celkovo uplatňoval si a chcel od žalobcov takmer dvojnásobok (743,47 eur + 1.332,06 eur sa rovná 2.075,53 eur) im poskytnutého reálneho plnenia 1.193,64 eur. Súd v základnom konaní dospel k záveru, že žalovanému nepatria žiadne úroky a poplatky z úveru pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, pričom konštatoval absenciu nielen jednej, ale hneď viacerých zákonom predpísaných náležitostí zmluvy (chýbajúci údaj o RPMN, chýbajúci údaj o výške, termíne a počte splátok, chýbajúci údaj o výške úrokovej sadzby) a súčasne konštatoval, že Všeobecné obchodné podmienky veriteľa nespĺňajú náležitosti platného právneho úkonu. Z odôvodnenia vyššie uvedeného právoplatného rozhodnutia teda jasne vyplýva, že bol zistený nielen jeden, ale hneď viaceré pochybenia žalovaného a že celý nárok uplatňovaný proti žalobcom bol nedôvodný. Z toho súčasne vyplýva, že aj predošlý postup žalovaného, keď od žalobcov žiadal neprimerané protiplnenie a stále považoval ich za dlžníkov aj potom, čo už žalobcovia dávno preplácali poskytnutý úver bol nedôvodný a protiprávny.

19. Teda nejednalo sa v danom prípade o situáciu len nejakého ojedinelého, či formálneho pochybenia žalovaného pri tvorbe zmluvy a následnom vymáhaní nárokov z nej alebo o situáciu, kedy by si žalovaný uplatňoval na žalobcoch pri v skutočnosti bezúročnom a bezpoplatkovom úvere nejaký primeraný úrok či plnenie. Zmluva bola uzavretá na hlavičkovom predtlačenom formulári predchodcu žalovaného a všeobecné obchodné podmienky boli komplet ním predtlačené, teda niet pochyb, že zodpovednosť za výsledok sporu

-7-

5Csp/78/2020

a stav, ktorý nastal nesie práve žalovaný. Súd v postupe a konaní žalovaného, ktorý si za stavu vrátenia, dokonca vysokého preplatenia celej dohodnutej, dlžníkom poskytnutej sumy úveru 1.193,64 eur uplatňoval od žalobcov ešte ďalšiu sumu vo výške spolu takmer 100 % tejto úverovej istiny zistil hneď viacnásobné porušenie práva, čo bolo dôvodom na zamietnutie žaloby. Uvedené porušenie práva a povinností žalovanému vyplývajúcich zo zákona o spotrebiteľských úveroch a zákona o ochrane spotrebiteľa, navyše v takej výraznej intenzite a závažnosti súd s poukazom na § 3 ods.5 veta tretia zákona o ochrane spotrebiteľa považuje za dôvod na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobcom, ktorí úspešnou obranou voči takýmto nedôvodným nárokom v pôvodnom konaní na súde úspešne uplatnili svoje práva. Preto aktuálna snaha žalovaného v konaní o primerané finančné zadosťučinenie relativizovať, či zľahčovať svoje pochybenia konštatované v základnom konaní, ktorého výsledkom je súd viazaný neobstojí.

20. Žalovaný mal dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Hneď viaceré zákonom vyžadované osobitné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere napriek tomu dodržané neboli. Žalovaný sa svojej zodpovednosti za uzatvorenie takejto zmluvy nemôže zbaviť ani poukazom na princíp neznalosť zákona neospravedlňuje a uplatnením jeho dôsledkov v neprospech žalobcov. Rešpektovanie tohto princípu v spotrebiteľských právnych vzťahoch práve zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere. Je úplne samozrejmé predpokladať dokonalú znalosť zákona o spotrebiteľských úveroch a náležitostí zmlúv o spotrebiteľských úveroch (ktoré sú v danom zákone úplne jasne a prehľadne uvedené) u žalovaného ako profesionála, subjektu, ktorý ich poskytoval dlhodobu a vo veľkom množstve.

21. Ak žalovaný bránil sa žalobcami uplatnenému nároku tým, že už samotný právoplatný rozsudok Okresného súdu Svidník vo veci 6C/26/2014 a z neho vyplývajúca bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru má dostatočný sankčný a odradzujúci charakter, tak s tým sa súd nestotožňuje. Samotné zamietnutie žaloby proti žalobcom v pôvodnom konaní v danom prípade z hľadiska účelu, podstaty a významu právnej úpravy v zákone o ochrane spotrebiteľa a v jeho § 3 ods.5 nemôže byť postačujúce a je plne namieste priznať žalobcom proti žalovanému primerané finančné zadosťučinenie. Zamietnutím žaloby sa len zabránilo vzniku ďalšej ujmy na strane žalobcov, pričom žalovaný pri svojej argumentácii o absencii ujmy na ich strane akoby úplne opomenul, že žalobcovia už aj tak bezdôvodne prišli o sumu 743,47 eur, na ktorú žalovaný podľa záveru súdu v základom konaní nárok nikdy nemal. Žalovaný pritom nepreukázal, ani netvrdil, žeby im uvedenú sumu dobrovoľne vrátil, pričom podľa tvrdenia žalobcov žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia nimi podaná nebola. Súdom priznaná suma primeraného finančného zadosťučinenia tak v tomto prípade v podstate len pokrýva sumu, o ktorú žalobcovia bezdôvodne prišli a prísť nikdy nemali, nakoľko túto presahuje len o málo. Súd pritom pripomína, že vrátením bezdôvodného obohatenia sa spotrebiteľovi vracia len to, o čo prísť nikdy nemal. Nie je to teda žiadne zadosťučinenie. Ak by preto táto skutočnosť bola dôvodom pre nepriznanie primeraného finančného zadosťučinenia, ustanovenie § 3 ods.5 zákona o ochrane spotrebiteľa by bolo zbytočným. Nemalo by žiaden sankčný a odradzujúci účinok na dodávateľov, ak by pri zjavnom porušení práv spotrebiteľov mohli sa vyhnúť sankcii v podobe platenia finančného zadosťučinenia len tým, že vrátia samotné nedôvodne prijaté plnenie, súd preto za primeranú sumu zadosťučinenia považoval tu sumu 800,-eur. Súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 10CoCsp/19/2021, kde bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie, ktorým bolo

-8- 5Csp/78/2020

primerané finančné zadosťučinenie (tam 200,-eur) priznané priamo popri súčasne ukladanej povinnosti žalovanému vydať bezdôvodné obohatenie spotrebiteľovi vo výške 780,-eur s prísl. Inými slovami, ani prípadné vydanie bezdôvodné obohatenie nemá vplyv na možnosť priznať finančné zadosťučinenie v primeranej výške, ktorá sa vôbec nemusí (i keď môže) odvíjať od výšky bezdôvodného obohatenia. Záver, že ani prípadné vydanie bezdôvodného obohatenia nemá žiadne vplyv na možnosť priznať primerané finančné zadosťučinenie vyplýva aj z množstva ďalších súdnych rozhodnutí (vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn.6CoCsp/57/2021 kde bolo potvrdené priznanie PFZ vo výške 700,-eur pri už vydanom bezdôvodnom obohatení, alebo rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.10CoCsp/15/2021 kde bolo potvrdené priznanie PFZ vo výške 1.094,99 eur, pri už vydanom bezdôvodnom obohatení).

22. Primerané finančné zadosťučinenie pre spotrebiteľa v zmysle § 3 ods.5 zákona o ochrane spotrebiteľa nie je čo do výšky zákonom nijako konkrétne stanovené, klasifikované, či limitované, nie sú naň žiadne tabuľky či osobitné kritériá, základným a určujúcim kritériom v zmysle zákona je jeho primeranosť, ktorú súd posudzuje podľa vlastnej úvahy s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci. Keďže zákon okrem primeranosti nestanovuje žiadne konkrétne kritériá, ktoré by spotrebiteľ mal tvrdiť a dokazovať, neobstojí tvrdenie žalovaného o nedostatočnom odôvodnení výšky požadovaného zadosťučinenia žalobcami. Žalobcovia v žalobe logicky a dostatočne odôvodnili výšku požadovaného zadosťučinenia keď uviedli, že odvodzujú ju od sumy, o ktorú sa na ich úkor žalovaný chcel bezdôvodne obohatiť v základnom konaní (o ktorú ich žaloval), hoci v skutočnosti bezdôvodné obohatenie žalovaného vzhľadom na už skôr prijaté plnenia bolo ešte väčšie. Úvaha zvolená žalobcami pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia odvodzujúca ho od sumy ktorú od nich žalovaný na základe zmluvy nedôvodne žiadal (v skutočnosti tá suma bola omnoho vyššia ako žalobcami uvedená suma 1.332,06 eur, keďže už pred podaním žaloby žalovaného proti nim mali na úvere vysoký preplatok)

prítom má svoju logiku vo vzťahu k preventívnej a odradzujúcej funkcii primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko odradiť dodávateľa od recidívy predsa môže práve jeho uvedomenie si, že čím vyššiu sumu od spotrebiteľa bude nedôvodne žiadať, tým vyššie finančné zadosťučinenie v prípade úspešného uplatnenia ochrany spotrebiteľom následne bude musieť poskytnúť. Preto odradzujúci účinok vo vzťahu k tomu, aby boli dodržiavané náležitosti zmlúv a aby sa žalovaný v budúcnosti nedomáhal na spotrebiteľoch nedôvodných plnení v takej výške môže byť práve v takom prípade naplnený. To ale neznamená, že výška zadosťučinenia musí byť nevyhnutne matematicky zhodná so sumou, o ktorú sa veriteľ obohatil. Súd v okolnostiach veci za primeranú sumu zadosťučinenia považoval sumu 800,-eur. Ide práve o časť sumy, ktorú od žalobcov žalovaný požadoval a časť ktorej od nich aj bezdôvodne prijal, pričom k zníženiu tejto sumy primeraného finančného zadosťučinenia mohol prispieť žalovaný aj sám, a to tým, že by nežiadal od žalobcov takú vysokú sumu protiplnenia za úver.

23. K nedôvodnosti obrany žalovaného ohľadom ním tvrdenej absencie ujmy na strane žalobcov súd poukazuje tiež na závery súdnej praxe, cit. „Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní. Spotrebiteľ, teda žalobkyňa, nie je povinná preukázať ujmu, ktorá jej vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde“ (citované z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn.3CoCsp/25/2021, ďalej k tomu pozri napr. rozsudky KS

-9-

5Csp/78/2020

v Prešove sp.zn.20CoCsp/31/2021, 10CoCsp/23/2020, 20CoCsp/39/2021, 20CoCsp/43/2020, 3CoCsp/2/2021).

24. Pri posúdení dôvodnosti výšky požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia je potom treba vychádzať z toho, že toto zadosťučinenie má niekoľko funkcií. Možno tak hovoriť o funkcii satisfakčnej, sankčnej, odradzujúcej, odmeňujúcej. Pri určení jeho výšky súd musí zohľadniť viaceré relevantné okolnosti, a to napríklad či nejde v prípade postupu a konania dodávateľa o recidívu, aká bola intenzita a trvanie porušenia a dôsledky konania dodávateľa, ekonomický dopad nečestného konania dodávateľa na spotrebiteľa, ako aj skutočnosť, či už napríklad nebolo poskytnuté zadosťučinenie spotrebiteľovi aj v inej podobe.

25. Čo sa týka satisfakčnej a odmeňujúcej funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, niet pochyb o tom, že požadovanie nedôvodných úrokov a poplatkov zo strany žalovaného od spotrebiteľa logicky znamená obmedzenie komfortu spotrebiteľa, berie mu čas a klud. Žalobcovia sa tu museli aktívne brániť nedôvodným nárokom, keďže žalovaný ich stále považoval za dlžníkov o čom svedčí už to, že aj po úhradách žalobcov, ktorými už preplácali istinu úveru, na ktorú tu žalovanému jedine nárok vznikol žalovaný podal proti nim žalobu. Žiadal v nej prítom sumu, ktorá vzhľadom na pomery žalobcov vyplývajúce z dokladov, ktoré sám žalovaný v konaní 6C/26/2014 k svojej žalobe pripojil (stav hmotnej núdze) pre nich mohla byť v podstate likvidačná. Žalobcovia pri výsluchu vo veci 6C/26/2014 sami uviedli, ako prebiehalo vymáhanie dlžnej sumy.

26. Súd zohľadnil aj dĺžku stavu neistoty žalobcov. Žalovaný v konaní 6C/26/2014 napriek vysokému preplateniu úveru žalobcami stále trval na svojich nárokoch, čo síce bolo jeho nesporným právom, avšak zároveň to malo vplyv na dĺžku a predlžovanie stavu neistoty žalobcov, čo je kritérium na ktoré súd tiež pri rozhodovaní o výške zadosťučinenia má prihliadať. Žalovaný obhajobou toho, čo bolo súdom posúdené ako neobhájiteľné u žalobcov objektívne sám výrazne prispel k predlžovaniu stavu a pocitov neistoty, ktoré sú logicky so súdnym konaním spojené vždy.

27. Súd preto obranu žalovaného v spore nepovažoval za dôvodnú. Úplne nedôvodné sú tvrdenia žalovaného o nevzniknutí ujmy žalobcom, ak žalovaný bez právneho dôvodu prijal od žalobcov plnenie nad rámec istiny poskytnutého úveru vo výške 743,47 eur, keďže tým sa nepochybne zmenšil majetok žalobcov, a to bezdôvodne, čím im vznikla reálna ujma. Navyše aj keby im ujma nevznikla, to by neznamenalo automaticky nedôvodnosť žaloby, ako to tvrdil žalovaný. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č.250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších

predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Zákon podmienku, aby spotrebiteľovi bola privodená ujma nevyžaduje (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn.6Cdo/127/2017). V ňom Najvyšší súd okrem iného v súvislosti s primeraným finančným zadosťučinením podľa § 3 ods.5 zákona č.250/2007 Z.z. konštatoval, že „zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo

-10-

5Csp/78/2020

odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne.“

28. Nedôvodná bola aj obrana žalovaného, že chýba základ nároku, ak bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, či neprijateľnosť zmluvnej podmienky nebola konštatovaná vo výroku rozsudku. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie (§ 3 ods.5 veta tretia zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa), tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. V tejto súvislosti súd poukazuje na rovnaký právny názor vyslovený napr. rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/23/2017 zo dňa 24.8.2017.

29. Ak žalovaný v tejto súvislosti poukazoval na § 298 CSP, tak z uvedeného ustanovenia nevyplýva povinnosť súdu rozhodujúceho o žalobe o plnenie proti spotrebiteľovi urobiť súčasťou výroku rozsudku určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Túto otázku v takom konaní súd nevyhnutne rieši ako predbežnú otázku, a prípadnú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru premieta do výroku rozsudku o zamietnutí žaloby o plnenie či už v celom rozsahu alebo v časti, ale nemôže bez návrhu „pridať“ do rozsudku samostatný výrok o predbežnej otázke. Úplne nedôvodné je tvrdenie o absencii výroku o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, keďže v základnom konaní dôvodom nepriznania nároku nebola neprijateľná zmluvná podmienka, ale záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a žiadna existencia neprijateľnej zmluvnej podmienky sa tam ani v odôvodnení rozsudku nekonštatovala. Žalovaný na jednej strane tvrdí, že základ nároku tu nie je, ale na druhej strane vo vyjadrení k žalobe v súvislosti s výškou nároku v bode V. vyjadrenia uviedol, že cit. „Žalobcami uplatňované finančné zadosťučinenie nezodpovedá kritériám určovania jeho výšky, je neprimerané vysoké a nezodpovedajúce porušenej povinnosti žalovaným“, čím sám potvrdil porušenie svojej povinnosti. K tomu súd pripomína, že v zmysle § 4 ods.2 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa predávajúci (teda osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet, viď § 2 písm. b/ zákona) okrem iného nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, a preto vzhľadom na reálne preplatenie úveru žalobcami a výsledok základného konania nemôže byť pochýb, že žalobcovia obranou na súde úspešne uplatnili porušenie povinnosti ustanovenej žalovanému týmto zákonom, čím základ nároku je daný.

30. Súd považuje za legitímne a spravodlivé priznať žalobcom primerané finančné zadosťučinenie v sume 800,-eur, ktorá je len o málo vyššia ako suma, o ktorú žalobcovia úver bezdôvodne preplátili a podstatne nižšia ako suma, ktorú od nich žalovaný žalobou vo veci 6C/26/2014 napriek tomu ešte bezdôvodne žiadal. Súd tak za primerané finančné zadosťučinenie na odčinenie všetkých útrap a dôsledkov u žalobcov a na druhej strane na efektívne odradenie žalovaného od opakovania takých postupov považuje tu sumu 800,-eur. Zohľadnil primerane aj rozhodovaciu prax súdov majúcu na pamäti zásadu predvídateľnosti súdneho rozhodovania, samozrejme, pri zohľadnení faktu, že každá vec vo svojich konkrétnych skutkových okolnostiach môže byť odlišná a že paušalizovanie toho, čo je v konkrétnom prípade „primerané“ nie je možné. Pokiaľ ide o nepriznanie nároku v celej požadovanej výške, súd zohľadnil zdôvodnenie nároku žalobcami, kde títo netvrdili žiadne mimoriadne, výnimočné okolnosti, ktoré by odôvodňovali výšku primeraného finančného zadosťučinenia vo výške až

-11-

5Csp/78/2020

1.332,06 eur. Ak z iných obdobných sporov o primerané finančné zadosťučinenie sú súdu známe prípady, kde boli spotrebiteľom priznané nižšie sumy ako žalobcovia žiadali, a to aj v situácii keď napr. dodávateľ pri vymáhaní predmetnej sumy postupoval voči spotrebiteľovi mimoriadne agresívne, telefonicky obťažoval príbuzných spotrebiteľa so žiadosťami o plnenie, osobne navštevoval pri vymáhaní

nedôvodného plnenia domácnosť spotrebiteľa a podobne, tak súd v rámci proporcionality a primeranosti musel zohľadniť, že tu o žiadny taký prípad nešlo, aspoň nič také žalobcovia netvrdili, nežiadali byť v spore ani osobne vypočutí. Sami netvrdili a nepreukázali, žeby ich osobná, rodinná či sociálna sféra trpela kvôli konaniu žalovaného absolútne mimoriadnym spôsobom (vzhľadom na žadanú výšku zadostučinenia), teda nad rozsah, ktorý je logicky zrejmý už z toho, že sa od nich počas niekoľkých rokov (od podania žaloby žalovaným po právoplatnosť zamietavého rozsudku) súdne vymáhala suma, ktorá spolu s už nimi preplatenou sumou by bola o takmer 100 % prevyšujúca poskytnutú sumu úveru. Na druhej strane, ani symbolické finančné zadostučinenie, na ktoré poukazoval žalovaný nebolo tu na mieste, vzhľadom na konkrétne okolnosti veci, keď od žalobcov v hmotnej núdzi, o ktorej žalovaný vedel, bolo prijaté bezdôvodne plnenie 743,47 eur a žiadané ďalších 1.332,06 eur. Preto súd priznal primerané finančné zadostučinenie v sume 800,-eur a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

31. Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú žalovaným, túto súd nepovažoval za dôvodnú, keď stotožnil sa s názorom žalobcov, že až po právoplatnosti rozsudku v základnom konaní začala tu žalobcom plynúť premlčacia doba. K uplatneniu práva na primerané finančné zadostučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutia vydaného vo veci samej. Pred vydaním takéhoto rozhodnutia preto ani neprichádza do úvahy začatie plynutia premlčacej doby. V opačnom prípade by to totiž znamenalo, že premlčacia doba nároku môže uplynúť ešte pred naplnením základného predpokladu pre jeho priznanie, ktorým je úspech spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č.250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Názor žalovaného, že premlčacia doba mala by sa tu počítať od vyhlásenia takého rozsudku (či dokonca od vyhlásenia rozsudku ešte z roku 2015, hoci ten bol následne krajským súdom zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie) nemá oporu v zákone. Výklad žalovaného by nielenže bezdôvodne a neprimerane skracoval spotrebiteľom premlčaciu dobu, vzhľadom na čas, ktorý môže uplynúť od vyhlásenia prvoinštančného rozsudku do jeho právoplatnosti (po zohľadnení len základnej zákonnej lehoty na jeho písomné vyhotovenie, času potrebného na jeho doručovanie a prípadnú dĺžku možného odvolacieho konania), ale mohol by viesť až k absurdnému záveru, že nárok by sa premlčal skôr ako by vznikol. Až právoplatnosťou rozsudku je tento konečný, záväzný a nezmeniteľný, preto námietka premlčania nebola dôvodná, keďže rozsudok vo veci 6C/26/2014 zo dňa 17.08.2017 nadobudol právoplatnosť dňa 10.11.2017 a žaloba na súde podaná bola dňa 02.11.2020, teda pred uplynutím trojročnej premlčacej doby. Ak žalovaný označil takýto názor potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k.2Co/137/2016-71 na ktorý poukázali žalobcovia za už prekonaný, tak s tým sa súd nestotožňuje, tento názor nie je prekonaný, na podporu čoho súd poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.12.2021 sp.zn.1CoCsp/18/2021. Rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach na ktoré poukázal žalovaný nie je tu aplikovateľné, keďže riešilo inú otázku a nie otázku, kedy začne plynúť premlčacia doba v prípade, že nárok na primerané finančné zadostučinenie nie je uplatnený už priamo

-12-

5Csp/78/2020

v základnom konaní, ale až osobitnou žalobou. Zo všetkých uvedených dôvodov preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

32. Čo sa týka výroku o trovách konania, podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (§ 255 ods.2 CSP).

33. Žalobcovia v základe nároku boli plne úspešní, rozhodnutie o výške nároku záviselo len od úvahy súdu, preto súd priznal žalobcom nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy. K tomu podporne pozri napr. Veľký komentár k Civilnému sporovému poriadku-Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016 k § 255 CSP, cit „Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou

zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti“. Obdobne v tejto súvislosti pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.3Co/20/2017 kde pri priznaní len 50 % zo sumy požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia bola priznaná žalobcovi náhrada trov konania v rozsahu 100 % práve z dôvodu, že výška nároku závisela od úvahy súdu, čo je aj prípad tu prejednávanej veci.

34. Súd je toho názoru, že v prípadoch keď rozhodnutie o výške plnenia závisí len od úvahy súdu, pričom súčasne neuplatňuje sa žalobcom výška plnenia v zjavne nedôvodnej výške, predstavujúcej šikanózný výkon práva, motivovanej len snahou o navýšenie trov konania a nie záujmom na spravodlivom usporiadaní veci nemožno od žiadneho žalobcu spravodlivo očakávať aby sa presne „trafil“ do úvahy súdu pokiaľ ide o výšku plnenia. Preto je namieste priznať plnú náhradu trov konania ak bol žalobca v základe plne úspešný aj vtedy, ak čo do výšky bol úspešný len v časti. I keď Civilný sporový poriadok nemá ustanovenie totožné s ust. § 142 ods.3 Občianskeho súdneho poriadku účinným do 30.6.2016, ktoré bolo priamym zákonným podkladom pre to, aby aj v prípade len čiastočného úspechu mohla byť priznaná plná náhrada trov konania, ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od úvahy súdu, vyššie uvedené závery právnej teórie a praxe svedčia o tom, že ani v podmienkach novej procesnej úpravy niet dôvod na ustúpenie od takého záveru. To je aj názor tunajšieho súdu. Úvaha súdu sa tu týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Pričom tak ako tomu bolo aj v zmysle § 142 ods.3 O.s.p., tak aj v súčasnosti podľa ust. § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta v takom prípade vypočíta a určí len z výšky súdom priznaného plnenia (tu zo sumy 800,-eur).

35. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník a rovnako samostatným uznesením vyššieho súdneho úradníka súd v súlade s § 2 ods.2 a § 14 ods.4 zákona č.71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch rozhodne o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za žalobu vzhľadom na zákonné oslobodenie žalobcov od tejto povinnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.